

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ У ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ

ГЕНДЕРНИЙ ПОРТРЕТ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Статистичний збірник

Ужгород 2018

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ

**ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ
У ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

ГЕНДЕРНИЙ ПОРТРЕТ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Статистичний збірник

УЖГОРОД
2018

Державна служба статистики України
Головне управління статистики у Закарпатській області

За редакцією **Г.Д.Гриник**
Відповідальна за випуск **О.А.Рябцева**

Цей збірник розроблено Головним управлінням статистики у Закарпатській області на замовлення та за підтримки Проекту "Гендерне бюджетування в Україні".

Проект "Гендерне бюджетування в Україні" здійснюється з метою підтримки Міністерства фінансів України у процесі впровадження гендерно-орієнтованого бюджетування в Україні та фінансується Шведським агентством міжнародного співробітництва та розвитку (Sida).

У збірнику вміщено дані державної статистичної та адміністративної звітності, матеріали вибіркового обстежень.

Збірник розрахований на широке коло користувачів.

При використанні матеріалів посилання на це видання є обов'язковим.

Головне управління статистики у Закарпатській області

- адреса: вул.Гойди, 11, м.Ужгород, 88008, Україна
- телефон: 3-52-63
- факс: 64-12-73
- електронна пошта: stat@uz.ukrstat.gov.ua
- веб-сайт: www.uz.ukrstat.gov.ua

Проект «Гендерне бюджетування в Україні»

- адреса: вул. Ярославів Вал, 14В, офіс 36, м. Київ, 01034, Україна
- телефон: (044) 234-19-25
- електронна пошта: info@grbproject.org
- веб-сайт: <http://www.grbproject.org>
-

ПЕРЕДМОВА

Забезпечення рівності жінок і чоловіків у всіх сферах життєдіяльності суспільства є однією з важливих умов реалізації прав людини та самореалізації особистості, утвердження демократії, запорукою розв'язання соціально-економічних проблем, складовою європейської інтеграції України.

Статистичний збірник "Гендерний портрет Закарпатської області" підготовлено на основі актів цивільного стану про народження та смерть, відомостей про реєстрацію місця проживання фізичної особи, талонів реєстрації місця проживання та зняття з реєстрації місця проживання, даних статспостережень за формами: 85-к "Звіт про діяльність дошкільного навчального закладу", 76-РВК "Зведений звіт денних загальноосвітніх навчальних закладів", 3 (профтех) "Зведений звіт про контингент учнів та слухачів професійно-технічних навчальних закладів", 2-3 нк "Звіт вищого навчального закладу", 1-ПВ "Звіт з праці", 2-ВІЛ/СНІД "Звіт про осіб із станом та хворобами, що зумовлені вірусом імунодефіциту людини (ВІЛ)", 7 "Звіт про захворювання на злоякісні новоутворення", 8 "Звіт про захворювання на активний туберкульоз", 9 "Звіт про захворювання, які передаються переважно статевим шляхом, грибкові шкірні хвороби та коросту", 11 "Звіт про захворювання та контингент осіб, які мають розлади психіки та поведінки внаслідок уживання психоактивних речовин", 1 "Єдиний звіт про кримінальні правопорушення", 2 "Звіт про осіб, які вчинили кримінальні правопорушення", 7 "Звіт про склад засуджених", 2-ФК "Звіт з фізичної культури і спорту", 5-ФК "Зведений звіт про діяльність дитячо-юнацьких спортивних шкіл (спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву)", 12-соц "Організація соціального обслуговування (надання соціальних послуг) територіальними центрами соціального обслуговування (надання соціальних послуг)", 1-Центр "Звіт про діяльність центру (ів) соціально-психологічної реабілітації дітей", 1-дбст "Звіт про функціонування дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей", 2-притулок "Зведений звіт про рух контингенту дітей притулку для дітей".

Пропоноване видання містить широкий спектр показників, які характеризують демографічний стан області, захворюваність населення, зайнятість та безробіття, освітній рівень населення, фізичну культуру, соціальний захист населення та злочинність.

Для кращого сприйняття пропонованої теми, збірник ілюстровано графіками та діаграмами, приведено короткий аналітичний огляд. У кінці вміщено визначення основних термінів і понять.

Видання розраховане на керівників місцевих органів державної влади, органів місцевого самоврядування, а також працівників соціальних служб, громадських організацій та інших осіб, яких цікавлять гендерні особливості населення Закарпаття.

СКОРОЧЕННЯ У ЗБІРНИКУ

грн. – гривня
м. – місто
од – одиниць
р. – рік
табл. – таблиця
тис. – тисяча
у т.ч. – у тому числі
% – відсоток
‰ – проміле

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

Тире (–)	– явищ не було
Крапки (...)	– відомості відсутні
Нуль (0; 0,0)	– явища відбулися, але у вимірах, менших за ті, що можуть бути виражені використаними у таблиці розрядами
Символ (x)	– заповнення рубрики за характером побудови таблиці не має сенсу
"з них", "у тому числі"	– означає, що наведено не всі доданки загальної суми. Мають місце випадки, коли наведено не всі доданки загальної суми, а при округленні сума складових не дорівнює підсумку.

ЗМІСТ

Передмова	3
Скорочення	4
Умовні позначення	4
1. ДЕМОГРАФІЧНІ ПОКАЗНИКИ	9
1.1. Чисельність постійного населення України за регіонами.....	10
1.2. Чисельність постійного населення за статтю по містах та районах.....	11
1.3. Розподіл постійного населення за статтю, місцем проживання по регіонах України.....	12
1.4. Розподіл постійного населення за статтю, місцем проживання по містах та районах	15
1.5. Чисельність постійного населення за статтю та окремими віковими групами за регіонами України.....	18
1.6. Розподіл постійного населення за статтю та окремими віковими групами по містах та районах.....	21
1.7. Питома вага окремих вікових груп у загальній чисельності населення	24
1.8. Розподіл постійного населення за статтю і віком	25
1.9. Середній вік населення по містах та районах.....	26
1.10. Середній вік жінок та чоловіків	27
1.11. Середня очікувана тривалість життя при народженні за статтю.....	27
1.12. Розподіл осіб, які зареєстрували шлюб, за віковими групами	28
1.13. Розподіл осіб, які зареєстрували шлюб, за віком та дошлюбним станом у 2017 році	29
1.14. Динаміка шлюбів та розлучень.....	29
1.15. Динаміка розподілу розлучень за тривалістю шлюбу	30
1.16. Розподіл розлучень за кількістю спільних дітей по містах та районах у 2017 році	30
1.17. Склад домогосподарств у 2016 році	31
1.18. Сумарний коефіцієнт народжуваності.....	31
1.19. Кількість живонароджених, померлих та природний приріст	32
1.20. Розподіл живонароджених за статтю по містах та районах у 2017 році	32
1.21. Коефіцієнти народжуваності за віком матері.....	33
1.22. Кількість народжених дітей жінками, які не перебували у зареєстрованому шлюбі, по містах та районах у 2017 році	33
1.23. Динаміка кількості народжених дітей жінками, які не перебували у зареєстрованому шлюбі	34
1.24. Померлі за основними причинами смерті	35
1.25. Смертність дітей у віці до 1 року	37
1.26. Розподіл померлих за статтю та окремими віковими групами за хворобами системи кровообігу у 2017 році.....	38
2. ОСВІТА	41
2.1. Контингент дітей у дошкільних навчальних закладах.....	43

2.2. Розподіл дітей за статтю у дошкільних закладах Західного регіону у 2017 році.....	43
2.3. Кількість дітей у дошкільних навчальних закладах за статтю, віком та типом закладів у 2017 році.....	44
2.4. Кількість дітей у дошкільних навчальних закладах за статтю та віком по містах та районах у 2017 році.....	44
2.5. Контингент учнів, слухачів та студентів, які навчалися у навчальних закладах різного ступеня освіти.....	46
2.6. Розподіл учнів денних загальноосвітніх навчальних закладів за групами класів по Західному регіону	47
2.7. Розподіл учнів за статтю у денних загальноосвітніх навчальних закладах Західного регіону	47
2.8. Розподіл учнів денних загальноосвітніх навчальних закладів за групами класів по містах та районах	48
2.9. Кількість дівчат у денних загальноосвітніх навчальних закладах по містах та районах	49
2.10. Кількість хлопців у денних загальноосвітніх навчальних закладах по містах та районах	50
2.11. Кількість дівчат у денних міських загальноосвітніх навчальних закладах по містах та районах	51
2.12. Кількість хлопців у денних міських загальноосвітніх навчальних закладах по містах та районах	52
2.13. Кількість дівчат у денних сільських загальноосвітніх навчальних закладах по містах та районах	53
2.14. Кількість хлопців у денних сільських загальноосвітніх навчальних закладах по містах та районах	54
2.15. Віковий склад учнів денних загальноосвітніх навчальних закладів.....	55
2.16. Віковий склад дівчат денних загальноосвітніх навчальних закладів.....	55
2.17. Розподіл студентів вищих навчальних закладів I–II рівнів акредитації за статтю	56
2.18. Розподіл студентів вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації за статтю	56
2.19. Розподіл вищих навчальних закладів за типами.....	57
2.20. Випуск фахівців вищих навчальних закладів по містах та районах у 2017 році.....	57
2.21. Підготовка фахівців у коледжах, технікумах, училищах за освітньо-кваліфікаційними рівнями та напрямками.....	58
2.22. Підготовка фахівців в університетах, академіях, інститутах за освітньо-кваліфікаційними рівнями та напрямками.....	59
2.23. Розподіл аспірантів за віком та статтю.....	64
3. ЗАЙНЯТІСТЬ ТА БЕЗРОБІТТЯ	65
3.1. Населення за рівнем економічної активності та статтю	66
3.2. Економічна активність населення за статтю та віковими групами у 2017 році	67
3.3. Населення за економічною активністю та статтю у 2017 році	67
3.4. Рівень зайнятості населення за статтю, віковими групами та місцем проживання у 2017 році	68

3.5. Рівень безробіття за статтю, віковими групами та місцем проживання у 2017 році	68
3.6. Рівень безробіття	69
3.7. Безробітні (за методологією МОП) за причинами незайнятості за статтю у 2017 році.....	69
3.8. Середньооблікова кількість штатних працівників за статтю та за видами економічної діяльності	70
3.9. Динаміка середньооблікової кількості штатних працівників	72
3.10. Питома вага заробітної плати жінок.....	72
3.11. Середньомісячна заробітна плата за статтю та за видами економічної діяльності.....	73
3.12. Кількість та номінальна заробітна плата штатних працівників за статтю за видами економічної діяльності у 2017 році	76
3.13. Умови праці працівників за видами економічної діяльності.....	77
3.14. Пільги та компенсації працівникам за роботу зі шкідливими умовами праці за видами економічної діяльності.....	78
4. ЗЛОЧИННІСТЬ	79
4.1. Розподіл осіб за статтю, які потерпіли від злочинів	80
4.2. Кількість виявлених осіб за статтю, які вчинили кримінальні правопорушення за розділами Кримінального Кодексу України за 2017 рік.....	81
4.3. Розподіл осіб, які вчинили злочини, за віком та статтю у 2017 році.....	82
4.4. Розподіл засуджених осіб, які скоїли злочини, за статтю та окремими видами злочинів.....	82
5. ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я	83
5.1. Кількість хворих з уперше в житті встановленим діагнозом злоякісного новоутворення, венеричної хвороби, активного туберкульозу за регіонами України у 2017 році.....	84
5.2. Кількість хворих з уперше в житті встановленим діагнозом злоякісного новоутворення за статтю.....	86
5.3. Кількість хворих з уперше в житті встановленим діагнозом злоякісного новоутворення за віком та статтю у 2017 році	86
5.4. Кількість хворих з уперше в житті встановленим діагнозом сифіліс за віком та статтю у 2017 році	86
5.5. Кількість хворих з уперше в житті встановленим діагнозом активного туберкульозу за статтю.....	87
5.6. Кількість хворих з уперше в житті встановленим діагнозом активного туберкульозу за віком та статтю у 2017 році	87
5.7. Кількість хворих з уперше в житті встановленим діагнозом хвороби системи кровообігу та статтю	87
5.8. Захворюваність населення за окремими віковими групами за регіонами України у 2017 році.....	88
5.9. Кількість уперше зареєстрованих випадків захворювань за класами хвороб, статтю та окремими віковими групами у 2017 році	89
5.10. Питома вага уперше зареєстрованих випадків захворювань за статтю та класами хвороб.....	93
5.11. Розподіл захворювань за класами хвороб, статтю та окремими віковими групами у 2017 році.....	95

5.12	Кількість хворих уперше в житті встановленим діагнозом хвороби системи кровообігу за статтю у 2017 році.....	99
5.13	Кількість хворих з діагнозом хвороби системи кровообігу за статтю у 2017 році.....	100
5.14	Кількість хворих з уперше в житті встановленим діагнозом розладу психіки та поведінки внаслідок уживання психоактивних речовин (наркологічні розлади) по регіонах України у 2017 році	101
5.15	Кількість хворих на розлади психіки та поведінки внаслідок уживання психоактивних речовин (наркологічні розлади), що перебували на обліку у медичних закладах по регіонах України	103
5.16	Кількість ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД з уперше в житті встановленим діагнозом по регіонах України у 2017 році	105
5.17	Кількість ВІЛ-інфікованих і хворих на СНІД, що перебували на обліку у медичних закладах, по регіонах України.....	107
5.18	Кількість ВІЛ-інфікованих з уперше в житті встановленим діагнозом за статтю.....	109
5.19	Кількість ВІЛ-інфікованих хворих за статтю у 2017 році.....	109
5.20	Кількість хворих на СНІД за статтю, що перебували на обліку у медичних закладах.....	110
5.21	Кількість хворих на СНІД за статтю у 2017 році.....	110
6.	ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ	111
6.1.	Кількість спортсменів за статтю, що займалися всіма видами спорту.....	112
6.2.	Питома вага спортсменів за статтю, що займалися всіма видами спорту.....	115
6.3.	Загальна кількість населення, що займалося всіма видами фізкультурно-оздоровчої роботи.....	118
6.4.	Питома вага населення за статтю, що займалося всіма видами фізкультурно-оздоровчої роботи.....	118
6.5.	Кількість спортсменів за статтю у дитячо-юнацьких спортивних школах та спеціалізованих дитячо-юнацьких школах олімпійського резерву у 2017 році	119
6.6.	Кількість спортсменів за статтю у школі вищої спортивної майстерності у 2017 році.....	120
6.7.	Кількість штатних працівників фізичної культури та спорту за статтю у 2017 році.....	121
7.	СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ	122
7.1.	Діяльність територіальних центрів соціального обслуговування	123
7.2.	Надання грошової та натуральної допомоги громадянам, які перебували у складних життєвих обставинах.....	124
7.3.	Кількість вихованців за статтю, які перебували у центрі соціально-психологічної реабілітації дітей.....	125
7.4.	Діяльність центру соціально-психологічної реабілітації дітей.....	125
7.5.	Діяльність притулків для дітей.....	126
7.6.	Розподіл дітей у дитячих будинках сімейного типу та у прийомних сім'ях за статтю.....	126
8.	ОСНОВИ ГЕНДЕРНО-ОРІЄНТОВАНОГО БЮДЖЕТУВАННЯ	127
	Основні методологічні визначення та поняття	128

ОСНОВНІ МЕТОДОЛОГІЧНІ ВИЗНАЧЕННЯ ТА ПОНЯТТЯ

Гендер (gender) – сукупність соціальних і культурних норм, які історично сформовані та залежать від біологічної статі людини.

Гендер – система ролей, статусів, відносин, відповідальностей, які по різному формуються суспільством для жінок і чоловіків, а потім транслюються й контролюються за допомогою соціальних інституцій.

Гендерна рівність – рівний правовий статус жінок і чоловіків та рівні можливості для його реалізації, що дозволяє особам обох статей брати рівну участь у всіх сферах життєдіяльності суспільства.

Гарантування рівності жінок та чоловіків є невід'ємною частиною прогресу людства, елементом демократії і важливою умовою розбудови правової держави. Лише в умовах верховенства права, коли реально забезпечуються не тільки рівні права, але й рівні можливості їх реалізації, стверджується принцип рівності.

Питання гендерної рівності, справедливості та повноважень жінок набувають все більшого визнання як такі, що мають першочергове значення для процесу сталого розвитку. Гендерні питання не обмежуються визначенням певних проблем, а розглядаються як основні принципи у розробці відповідного політичного курсу, плануванні та виборі стратегічних напрямів.

Гендерна соціалізація – процес засвоєння людиною соціальної ролі, визначеної для неї від народження, залежно від того, чоловіком чи жінкою він/вона народилися.

Наявне населення – населення, яке на момент перепису перебуває на певній території, враховуючи тимчасово проживаючих (за умови їхньої відсутності у постійному місці проживання не більше ніж 12 місяців).

Постійне населення – населення, яке постійно проживає на момент перепису на певній території, враховуючи тимчасово відсутніх, якщо їхня відсутність у місці постійного проживання не перевищувала 12 місяців.

Розрахунки (оцінки) чисельності населення здійснено на основі наявних адміністративних даних щодо державної реєстрації народження і смерті та зміни реєстрації місця проживання.

Природний приріст (скорочення) населення – різниця між кількістю живонароджених та кількістю померлих.

Сумарний коефіцієнт народжуваності показує, скільки в

середньому дітей народила б одна жінка упродовж усього репродуктивного періоду (15–49 років) при збереженні в кожному віці рівня народжуваності того року, для якого обчислені вікові коефіцієнти. Сумарний коефіцієнт народжуваності обчислюється як сума вікових коефіцієнтів народжуваності для вікових груп в інтервалі 15–49 років.

Кількість народжень жінками, які не перебувають у зареєстрованому шлюбі, включає народження, на час реєстрації яких походження дитини від батьків встановлюють шляхом подачі спільної заяви батьком і матір'ю дитини, які не перебувають у шлюбі, або тільки за заявою матері чи за рішенням суду, про що записують в актовому записі про народження. Якщо дитина народилася після смерті особи, яка перебувала з матір'ю новонародженого в шлюбі, в актовий запис померлий може бути записаний батьком дитини за умови, що з дня його смерті до народження дитини минуло не більше 10 місяців.

Середня очікувана тривалість життя при народженні – середнє число років, які проживуть новонароджені за умови, що вікові рівні смертності залишаються такими, якими вони були на рік розрахунку.

Дані щодо розлучень до 2011р. базуються на статистичній розробці даних актових записів про народження, смерть та шлюб, які заповнюють в органах держаної реєстрації актів цивільного стану.

Загальні коефіцієнти шлюбності та розлучуваності розраховують як відношення кількості зареєстрованих протягом календарного року шлюбів і розлучень до середньорічної кількості наявного населення.

Економічно активне населення згідно з концепцією робочої сили – це населення обох статей віком 15–70 років, яке протягом певного періоду забезпечує пропозицію робочої сили для виробництва товарів та послуг. Економічно активними вважають осіб, зайнятих економічною діяльністю, яка приносить дохід (зайняті), та безробітних.

Зайнятими вважають осіб у віці 15–70 років, які:

працювали впродовж обстежуваного тижня хоча б одну годину за наймом за винагороду в грошовому чи натуральному вигляді, індивідуально (самостійно), в окремих громадян або на власному (сімейному) підприємстві; працювали безкоштовно на підприємстві, у власній справі, що належить будь-кому з членів домогосподарства, або в особистому селянському господарстві з метою реалізації продукції, виробленої внаслідок цієї діяльності;

були тимчасово відсутні на роботі, тобто формально мали робоче місце, власне підприємство (справу), але не працювали впродовж обстежуваного періоду з певних причин.

Кількість найманих працівників підприємств, установ, організацій охоплює зайнятих, які за місцем роботи уклали трудовий договір (контракт, договір цивільно-правового характеру) на постійній або тимчасовій основі. До цієї категорії віднесені працівники суб'єктів підприємницької діяльності, бюджетних і фінансових установ та громадських організацій, а також кадрові військовослужбовці (крім строкової служби), особи рядового та начальницького складу правоохоронних органів.

Найманих працівників ураховують за місцем прикладання їх праці, тобто за місцем знаходження підприємства або його структурного підрозділу, що класифікуються за відповідними видами економічної діяльності.

Рівень економічної активності визначають як відношення (у відсотках) кількості економічно активного населення у віці 15–70 років до всього населення зазначеного віку чи населення відповідної соціально-демографічної групи.

Рівень зайнятості визначають як відношення (у відсотках) кількості зайнятого населення у віці 15–70 років до всього населення зазначеного віку чи населення відповідної соціально-демографічної групи.

Безробітні (за методологією МОП) – особи у віці 15–70 років (zareєстровані та незareєстровані в державній службі зайнятості), які одночасно задовольняють трьома умовами: не мали роботи (прибуткового заняття); впродовж останніх чотирьох тижнів активно шукали роботу або намагались організувати власну справу; впродовж найближчих двох тижнів були готові приступити до роботи, тобто почати працювати за наймом або на власному підприємстві з метою отримання оплати або доходу. До категорії безробітних також відносять осіб, які приступають до роботи протягом найближчих двох тижнів; знайшли роботу, чекають відповіді тощо.

Рівень безробіття (за методологією МОП) – відношення (у відсотках) кількості безробітних віком 15–70 років до економічно активного населення (робочої сили) зазначеного віку або відповідної соціально-демографічної групи.

До осіб працездатного віку, в рамках вибіркового обстеження населення (домогосподарств) з питань економічної активності, до 2012 року віднесені жінки у віці 15–54 роки та чоловіки віком 15–59 років. Відповідно до Закону України "Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи", до населення працездатного віку у 2012р. включено жінок віком 55 років, у 2013р. – жінок віком 56 років, у 2014р. – жінок віком 57 років, у 2015р. – жінок віком 58 років, у 2016р. – жінок віком 59 років, у 2017р. і далі – жінок віком 60 років.

Зареєстровані безробітні згідно з чинним законодавством – це особи працездатного віку, які зареєстровані у територіальних органах центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції як безробітні і готові та здатні приступити до роботи.

Безробітними також визнають інвалідів, які не досягли пенсійного віку, та отримують пенсію по інвалідності або соціальну допомогу згідно чинного законодавства, а також осіб молодше 16-річного віку, які працювали та були звільнені у зв'язку зі змінами в організації виробництва і праці.

У зв'язку з набранням чинності з 01.01.2013 Закону України "Про зайнятість населення" змінено методологію формування державною службою зайнятості системи показників зареєстрованого ринку праці. Зокрема, статус безробітного надається незайнятим особам з першого дня реєстрації в державній службі зайнятості незалежно від зареєстрованого місця проживання чи місця перебування.

Рівень зареєстрованого безробіття визначають як відношення (у відсотках) кількості безробітних, зареєстрованих у державній службі зайнятості, до середньорічної кількості населення працездатного віку.

Навантаження зареєстрованих безробітних на одне вільне робоче місце (вакантну посаду) розраховують як відношення кількості зареєстрованих безробітних до кількості вільних робочих місць, вакантних посад, заявлених роботодавцями до державної служби зайнятості.

Економічно неактивне населення (поза робочою силою) – особи, які не можуть бути класифіковані як "зайняті" або "безробітні".

До складу цієї категорії населення включають незайнятих осіб, які належать до таких соціальних груп: пенсіонери; студенти (учні) денної форми навчання; особи, які виконують домашні (сімейні) обов'язки; особи працездатного віку, які зневірилися знайти роботу; особи, які вважають, що

немає підходящої роботи та не знають де і як її знайти; інші особи, які не мали необхідності у працевлаштуванні, а також ті, діяльність яких не відноситься до економічної (виконання неоплачуваної чи добровільної роботи тощо).

Номинальна заробітна плата – нарахування працівникам у грошовій та натуральній формі за відпрацьований час або виконану роботу: тарифні ставки (посадові оклади), премії, доплати, надбавки, а також інші види оплати за невідпрацьований час. Вона включає обов'язкові відрахування із заробітної плати працівників: податок на доходи фізичних осіб, військовий збір.

До номінальної заробітної плати не відносять:

грошове забезпечення кадрових військовослужбовців та осіб рядового й начальницького складу;

виплати, що здійснені за рахунок коштів фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності;

оплата перших п'яти днів тимчасової непрацездатності за рахунок коштів роботодавця;

суми єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, здійснені роботодавцем.

Навчальні заклади – це заклади, єдиним і головним призначенням яких є надання послуг освіти. Відповідність освітніх послуг стандартам визначається шляхом ліцензування, інспектування, атестації та акредитації.

До дошкільних навчальних закладів належать ясла, ясла-садки, дитячі садки сімейного, комбінованого, компенсуючого типу (спеціальні та санаторні), навчально-виховні комплекси тощо.

До загальноосвітніх навчальних закладів належать школи, ліцеї, гімназії, колегіуми, навчально-виховні комплекси (об'єднання), санаторні школи всіх ступенів, а також спеціальні школи.

Загальноосвітні навчальні заклади першого ступеня (початкова школа) забезпечують початкову загальну освіту, другого ступеня (основна школа) – базову загальну середню освіту, третього ступеня (старша школа) – повну загальну середню освіту.

Професійно-технічні навчальні заклади – навчальні заклади для забезпечення потреб громадян у професійно-технічній освіті. Випускнику професійно-технічного навчального закладу, який успішно пройшов кваліфікаційну атестацію, присвоюється кваліфікація "кваліфікований

робітник" з набутої професії відповідного розряду (категорії).

До **вищих навчальних закладів (ВНЗ)** належать технікуми, училища, коледжі, інститути, академії, університети тощо.

Відповідно до статусу вищих навчальних закладів встановлено чотири рівні акредитації: I – технікуми, училища, II – коледжі та інші прирівняні до них заклади, III і IV – університети, академії, інститути.

Вищі навчальні заклади здійснюють підготовку фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями:

молодший спеціаліст – забезпечують технікуми, училища, інші вищі навчальні заклади I рівня акредитації;

бакалавр – забезпечують коледжі, інші вищі навчальні заклади II–IV рівнів акредитації;

спеціаліст, магістр – забезпечують вищі навчальні заклади III і IV рівнів акредитації.

Розподіл вищих навчальних закладів за рівнями акредитації з 2016/17 навчального року не передбачено відповідно до Закону України "Про вищу освіту" від 01.07.2014 №1556-VII.

Кримінальний кодекс України – систематизована сукупність юридичних норм, встановлених найвищим органом законодавчої влади, що визначають, які суспільно небезпечні діяння є злочинними і які покарання належить застосовувати до осіб, що їх вчинили.

Злочином визнають передбачене кримінальним законом суспільно небезпечне діяння, що посягає на суспільний лад України, його політичну й економічну системи, власність, особу, політичні, трудові, майнові та інші права і свободи громадян, а так само інше передбачене кримінальним законом суспільно небезпечне діяння, яке посягає на правопорядок.

Кількість виявлених злочинів – офіційно виявлені суспільно небезпечні діяння, які передбачені Кримінальним кодексом.

"Всього виявлено злочинів", "Всього виявлено осіб, які скоїли злочини" – дані подаються на основі фактів офіційної реєстрації правоохоронними органами

Умисним злочин визнають тоді, коли особа, яка його вчинила, усвідомлювала суспільно небезпечний характер своєї дії або бездіяльності, передбачала її суспільно небезпечні наслідки і бажала їх або свідомо допускала настання цих наслідків.

Тяжкими злочинами визнають умисні діяння, що являють підвищену суспільну небезпеку.

Відповідальність неповнолітніх – кримінальній відповідальності підлягають особи, яким до вчинення злочину минуло шістнадцять років; особи, які вчинили злочин у віці від чотирнадцяти до шістнадцяти років, підлягають кримінальній відповідальності лише за вбивство, умисне заподіяння тілесних ушкоджень, що спричинили розлад здоров'я, згвалтування, крадіжку, грабіж, розбій, злісне або особливо злісне хуліганство, умисне знищення або пошкодження майна юридичних та фізичних осіб, що спричинило тяжкі наслідки, а також за умисне вчинення дій, які можуть викликати аварію поїзда.

Наркотичними засобами визнають лікарські препарати та речовини (барбаміл, кодеїн, морфін, омнопон, фенамін, ефедрон тощо), а також рослини або їх частини, що містять наркотики (різні сорти конопель, маку або макової соломи тощо).

Психотропні речовини – до наркотичних засобів належать і деякі психотропні речовини, що включені в перелік наркотичних засобів (ДЕТ, ДМТ, ЛСД, мескалін, альфітамін, амобарбітал та ін.). Прекурсори – токсичні речовини (фенілацетон, ацетон, ефедрін, калію перманганат).

Торгівля людьми – означає здійснювані з метою експлуатації, вербування, перевезення, передачу, приховування або одержання людей шляхом загрози силою або її застосування або інших форм примусу, викрадання, шахрайства, обману, зловживання владою або уразливістю положення, або шляхом підкупу, у вигляді платежів або вигод, для одержання згоди особи, яка контролює іншу особу.

Усього засуджено осіб – дані надаються на основі фактів офіційної реєстрації кількості осіб, що були засуджені територіальними судовими інстанціями Державної судової адміністрації України,

Рівень захворюваності визначається як частка від ділення кількості хворих з уперше в житті встановленим діагнозом на середньорічну кількість постійного населення. Обчислюється, як правило, на 100 тис. населення.

Розподіл даних про захворювання населення за класами хвороб до 1999р. здійснено відповідно до Міжнародної статистичної класифікації хвороб і причин смерті дев'ятого перегляду (1975р.), з 2000р. – Міжнародної статистичної класифікації хвороб та споріднених проблем десятого перегляду (МКХ-10).

Дитина-сирота – дитина, у якої померли чи загинули батьки, що підтверджується свідоцтвом про смерть кожного з них.

Діти, позбавлені батьківського піклування – діти, які залишилися без піклування батьків у зв'язку з позбавленням їх батьківських прав, відібранням у батьків без позбавлення батьківських прав, визнанням батьків безвісно відсутніми або недієздатними, оголошенням їх померлими, відбуванням покарання в місцях позбавлення волі та перебуванням їх під вартою на час слідства, розшуком їх органами внутрішніх справ, пов'язаним з ухиленням від сплати аліментів та відсутністю відомостей про їх місцезнаходження, тривалою хворобою батьків, яка перешкоджає їм виконувати свої батьківські обов'язки, а також підкинуті діти, діти, батьки яких невідомі, діти, від яких відмовились батьки, покинуті в пологовому будинку, іншому закладі охорони здоров'я або яких відмовилися забрати з цих закладів батьки, інші родичі та безпритульні діти.

Усиновлення – прийняття усиновлювачем у свою сім'ю дитини на правах дочки чи сина, що здійснене на підставі рішення суду.

Опіка, піклування встановлюється над дітьми-сиротами і дітьми, позбавленими батьківського піклування. Опіку встановлюють над дитиною, яка не досягла 14 років, а піклування – над дитиною у віці від 14 до 18 років.

Державна служба статистики України
Головне управління статистики у Закарпатській області

Гендерний портрет Закарпатської області

За редакцією
Гриник Галини Дмитрівни

Відповідальна за випуск
Рябцева Олена Анатоліївна

Комп'ютерний дизайн та верстка О.А.Рябцевої, Є.М.Токач

Підписано до друку 02.08.2018р. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умов. друк. арк. 7,90. Обл.-вид. арк. 4,08.
Тираж 12 прим. Зам. №121. Вих. №08-08/65.

Сектор публікаційної та інформаційно-аналітичної роботи
88008, м.Ужгород, вул.Гойди, 11, тел. 3-33-74
Державне реєстраційне свідоцтво ЗТ №175 від 30.04.1999р.
E-mail: stat@uz.ukrstat.gov.ua
<http://www.uz.ukrstat.gov.ua>